

ТЕМА. РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ТРИКУТНИКІВ

Дата _____

Учитель _____

Мета: сформувати вміння знаходити два кути й сторону трикутника, якщо відомі дві сторони й кут між ними або дві сторони й кут, протилежний до однієї з них.

Тип уроку: засвоєння нових вмінь і навичок.

Обладнання та наочність: _____

ХІД УРОКУ

I. Організаційний етап

II. Перевірка домашнього завдання, заданого за підручником

III. Актуалізація опорних знань і вмінь

Самостійна робота з подальшою перевіркою та обговоренням

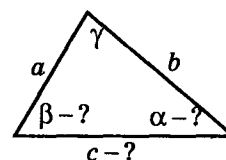
Варіант 1	Варіант 2
1) Дано трикутник	
$CDM.$	$BCF.$
Використовуючи теорему косинусів, запишіть, чому дорівнює квадрат його сторони	
$CM.$	$CF.$
2) У трикутнику ABC	
$AB = 3, BC = 5, \angle B = 30^\circ$. Знайдіть сторону AC .	2) У трикутнику BCD
$BC = 4, CD = 3, \angle C = 45^\circ$. Знайдіть сторону BD .	
3) У трикутнику ABC	
$AB = 2, BC = 4, AC = 5$.	$AB = 2, BC = 3, AC = 4$.
Знайдіть величину кута C .	
4) Знайдіть:	
а) $\sin 120^\circ$; б) $\cos 150^\circ$.	а) $\sin 150^\circ$; б) $\cos 120^\circ$.
5) Знайдіть кут α , якщо	
$\sin \alpha = \frac{\sqrt{2}}{2}$.	$\sin \alpha = \frac{\sqrt{3}}{2}$.
Скільки розв'язків має задача?	

IV. Вивчення нового матеріалу

План вивчення теми

- Алгоритм розв'язування трикутника за двома сторонами і кутом між ними.

Дано сторони a, b і кут γ . Необхідно обчислити сторону c і кути α і β .

1) Знайдіть сторону c (за теоремою косинусів): $c = \sqrt{a^2 + b^2 - 2ab \cos \gamma}$.

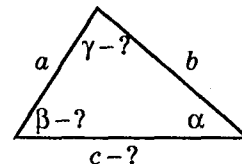
2) Знайдіть кут α (скориставшись теоремою косинусів): $\cos \alpha = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc}$.

3) Знайти кут β : $\beta = 180^\circ - \alpha - \gamma$.

2. Алгоритм розв'язування трикутника за двома сторонами і кутом, що лежить проти однієї з них.

Дано сторони a, b і кут α . Необхідно знайти кути β, γ і сторону c .

Випадок 1. $a > b$

1) Знайдіть кут β , що лежить проти меншої сторони — обов'язково гострий: $\sin \beta = \frac{b \sin \alpha}{a}$.

2) Знайдіть кут γ : $\gamma = 180^\circ - (\alpha + \beta)$.

3) Знайдіть сторону c : $c = \frac{a \sin \gamma}{\sin \alpha}$.

Випадок 2. $a < b$. (Кут α лежить проти меншої сторони, тому він обов'язково гострий і при $\alpha \geq 90^\circ$ задача розв'язків не має.)

1) Знайдіть кут β — гострий або тупий: $\sin \beta = \frac{b \sin \alpha}{a}$.

Якщо $\frac{b \sin \alpha}{a} > 1$, задача розв'язків не має.

Якщо $\frac{b \sin \alpha}{a} = 1$, задача має єдиний розв'язок, оскільки трикутник прямокутний.

Якщо $\frac{b \sin \alpha}{a} < 1$, задача має два розв'язки: β_1 і β_2 ($\beta_2 = 180^\circ - \beta_1$).

2) Знайдіть кут γ : $\gamma_1 = 180^\circ - (\alpha + \beta_1)$; $\gamma_2 = 180^\circ - (\alpha + \beta_2)$.

3) Знайдіть сторону c : $c_1 = \frac{a \sin \gamma_1}{\sin \alpha}$; $c_2 = \frac{a \sin \gamma_2}{\sin \alpha}$.

V. Засвоєння нових знань і вмінь

Робота з підручником _____

VI. Підбиття підсумків уроку

VII. Домашнє завдання

1. Завдання за підручником: _____
2. *Додаткове завдання.* У трикутнику ABC $AB = 8$ см. BM — медіана трикутника ABC , $BM = 5$ см, $\angle AMB = 84^\circ$. Розв'яжіть трикутник BMC . (Відповідь. $MC \approx 6,8$ см; $BC \approx 8,8$ см; $\angle M = 96^\circ$; $\angle C \approx 50^\circ$; $\angle B \approx 34^\circ$.)